

Dancs István

A smukk

Teljes nyugalommal, egyetlen szó, minden hézag, és minden sietség, szóval egyetlen buszjegy nélkül, épp az utolsó előtti pillanatban – még mielőtt elért volna a némán dühöngő békávés jegyellenőr keze – szálltam le a 212-es buszról, a Kosztolányi téri megállóban. A következő pillanatban már indult is tovább a 212-es, és szisszenve közénk csapódott az autóbuszajtó.

Elgondolkodva battyogtam hazafelé a munkából. A tér házfalait sárgára festette a korán kelő, késő őszi nap; a sárga telefonfülkékről visszaverődő, elmélyülő színek hirtelen csendet hoztak. Már a kapunknál voltam, amikor meggondoltam magam; elhatároztam, hogy még beugrom a sörömért a házunk alatt lévő kis, alagsori fagyizóba. Jó gondolat volt, mert így még volt egy utolsó pillanatom félreugrani a ház sarka mögül hirtelen felbukkanó, és a járdán üvöltő motorral keresztülszáguldó, horpadt sárhányójú, sárfoltos rendszámú, fekete Porsche elől. A buszmegállóban álló, falhoz lapuló turisták értetlen arcából értettem meg, hogy még épp jókor; mert a következő, üvöltő pillanatban legfeljebb már fasírtnak lettem volna csak jó.

Nem vesztettem el a nyugalمامat. Lassan leengedtem a sarkaimat a járdára. Nem néztem a Porsche után, mert a szemem sarkából láttam, hogy a Betörésvédelem szaküzlet előtt parkoló rendőrautóból kiugrik a két zsaru, és futva elindulnak felém.

Nem először volt dolgunk egymással. Régebben mindketten a gépkocsi lopási osztályon dolgoztak, onnan ismerjük egymást. Az elől futó, alacsonyabbikon látni, hogy ő magasabb rangú, pontosabban százados; ő sovány, bajuszos, erős állú, szívós fickó. Emlékeztem rá, hogy a két elülső szemfoga között egy kis rés van, ami még indulatosabbnak mutatja.

Nem látszik rajtam, hogy verekedős – bár amúgy, ma már nyugis – tag vagyok. Tőlem soha nem lehetett elvenni semmit; se személyit, se ötletet, és én se veszték el soha semmit: se sálat, se fogadást, se telefonszámot. Most se vesztettem el a nyugalمامat.

De mázlim is volt. Ha egy nappal korábban jönnek, szombaton, fura cuccot találtak volna nálam. Most az a melóm, hogy – éjszakánként – egy tizedes pontossággal beállított préskarral világoskék, forró műanyagot préselek egy kettős vájatú, öntőforma fémhengerre. Műanyag bilincseket gyártunk külföldi szex-shopoknak. A kész munkadarabot aztán átviszik a kis végszereldébe, ahol mokány kis láncot illesztenek rájuk. Aztán már mehetnek is a pályaudvarra; ott már várja őket a tehervagon, viszik ki, hogy javítsanak az EU-hoz fűződő kapcsolatunkon.

A másik, a hátrébb futó zсарu vastag szájú, magas, elhízott, puhány tagnak látszott; de ahányszor találkoztunk, mindig éreztem, hogy a modora kemény, mint a kétujjas csibészfüty.

– Láttunk mindent, tegyen nyugodtan... feljelentést... – zihálta most a kezében tartott jegyzetömb lapjaira, ahogy mellém dobbant ő is. – Maga meg figyeljen, hogy vágom én a témát – súgta oda a főnökének. A fáradtságtól karikák táncoltak a szemem előtt. Apám – bármilyen fáradt volt – régen minden reggel, a karikagyűrűjébe állított lágy tojást tett elém reggelire; úgyhogy ezen a reggelen, most még a zсарu mozdulata is ingerelt, ahogy a tojáshéjszínű, spirálgűrűs jegyzetfüzetét elém tette.

– Tegye meg a feljelentést, hadd nevessen a mamája – mondta.

Majdnem elröhögtem magam, de meg is tettem. Apám aranyműves volt, anyám híres táncosnő; csudákat tudott a derekára, a karjára fűzött karikákkal művelni. Szomorú, de mindketten régóta a kábítószer rabjai voltak; de azt még azóta se sikerült megtudnom: mikor, és mi rosszat tettem, amiért annyira igyekeztek mindketten megszabadulni tőlem. Bár – ma már – a döbbenet se jelent többet, mint a tény: hogy akkor egyáltalán nem jelentettem nekik semmit.

– Na tehát ... Jól van? Egy perc az egész. Egy perce csak van? – Nyújtotta felém a zсарu a jegyzetömbjét most az autóbusszajban, miközben megint a felettesére sandított. – Vagy... Mi lesz?

Nem voltam jó soha se tanulásban, se semmiben. A gyiviben állandóan a földhöz vertem magam; amiből büntetés lett, mire ikszedszer is fejjel rohantam a falnak, és a legfontosabb dolgot is csak jóval később, az Arany János Gimnázium kollégiumi zártságában tanultam meg: hogy a fejemtől akkor se szabadulok, ha elveszítem. Úgyhogy amikor az iskolai pszichológustojás – miközben ikszedszer is megpróbáltam szétfeszíteni a rácsot a kolesz első emeleti ablakán – egyszer odajött, és megkérdezte tőlem, hogy mégis mi akarok majd lenni, szép nyugodtan azt feleltem neki, hogy szabad.

– Na, akkor...?

Most már dühített a kövér zsernyák rendőrkordon módjára, keményen, feszt csak egy irányba terelgető stílusa. Egy pillanatra becsuktam a szemem. Mert én életemben már annyi rácsot láttam, hogy ma már nemcsak a rácsos linzert, a kerítésrácsot, de még a lottószelvények rácsát is utálok.

– Most akkor mikor?

– Na szóval akkor ... – kérdezett tovább a zсарu keményen – most mit írjak a jelentésbe?

Nem vesztettem el a türelmemet. Végigsimítottam az államat. Legszívesebben azt feleltem volna, hogy: egy állampolgár leírhatatlan zaklatásáért; de a rendőr fáradtságtól karikás szemeit látva csak vigyorgtam. Nem szóltam semmit. A százados a szemfogát kocogtatta az elemlámpájával.

– Na, merthogy egyáltalán nem nevetséges, ami magával történt most – mondta. Közelebb lépett. – Na. Tényleg nem akar feljelentést tenni? Egyáltalán nem akar? Nem? Semmit?

Ugyanazt mondtam megint. Egyetlen dolgot akartam nagyon: meginni a fagyizóban a kurva sörömet végre, aztán bevágni odafent a kecón a hunyót estig.

– Viszlát.

– Akkor ... Megtenne valamit? Na!... Jól van! Várjon már egy percet! ... – lépett elé a kövér, a magasabb zsaru. – Nézze ... Akkor csak firkantsa ide, hogy nem akar feljelentést tenni. És itt meg még írja alá a jegyzőkönyvet. Na egy-kettő... Nem ott... Itt. Úgy. Mindkettőt. Ezt is.

Megtettem, amit akart. Átvettem tőle a spirálfüzetből kitépett jegyzőkönyv-lap mindkét példányát. Mindkettőre odaírtam, hogy nem akarok feljelentést tenni. Mindkettőt aláírtam. Megvártam, míg a rendőr a saját példányát elteszi; aztán a sajátomat marokra fogtam, összegyűrtem, és belevágtam a szemeteskukába. Hallottam, hogy a százados hirtelen visszafogja a lélegzetét.

– Vágod? – villantotta rám az elemlámpáját.

– Nincs egy csöpp esze se? Mi? Hogy csinálhat ilyet? – nézett rám a kövér rendőr keményen.

– Úgy, hogy az elmúlt dolgokat úgy verem le magamról, mint a kövér esőcseppeket – mondtam a lámpa fénytükrébe meredve. – Elmehetek?

A százados a foga közé vette az elemlámpáját.

– Mint a múltkor. Összenézett a járőrtársával. – Ugyanis a stílusa, az... Egyszerűen azóta is...

– ...Lebilincselő ... – fejezte be a másik rendőr helyette.

Éreztem, hogy elvörösödök, mint a forgalmi jelzőlámpa. Valahogy azért sikerült annyira nyugiba maradnom, hogy ettől egy pillanatra meg is döbbsenem; mert döbbenetes volt az az ijesztő elem, ahogy a következő pillanatban már mindketten, egyszerre, fegyelmezetten tisztelegtek, mindketten egyszerre csináltak szabályos hátraarcot. Pontosan egyszerre értek a rendőrautóhoz, egyszerre rántották fel, és vágták be kétfelől maguk után a kocsiajtót, s aztán láttam, hogy vijjogó szirénával, kéken villogva, elrobognak a körtér fele.

A hirtelen lecsapó, hó szagú eső elől, az elmúlt időkből ismerős két fazont kikerülve behúzódtam a sörömmel a fal mellé a kis alagsori fagyizóban. Régen apám műhelye volt ez. A falon körbe, a hatalmas tükrök aranyzegélye ugyanaz, a tükrök üvegén a repedés ugyanaz. A Bartók Béla utcát néztem hát, ásítózva, ahol zubogott az esővíz a járdaszegély, meg a nyári hőségtől felpúposodott macskakövek között bűzősebb levegőt hagyva maga után, ahol a csatornarács magába hörbölt; amikor egy szemüveges lány hátrált be az eső elől a fagyizóba, de a lépcsőn megbotlott.

Odaugrott a fekete öltönyös Nagyhangonyi, meg a kivarrt, kigyúrt, vállas, bőrsapkás díler, hogy segítsen. Félretoltam a bőrsapkást, mint az érintetlen sörömet.

– Velem van a csaj – mondtam.

– ...Hogyan? – kérdezte a Nagyhangonyit a kábszerdíler.

– Nyilván – mondtam, s elkaptam a felém lendülő öklét.

– Nyilván – vigyorodott el a tag.

Egész a torkáig nyomtam vissza az öklét.

– ...Bocs... – cikákolta egy hosszú perc után. – Én csak... Csak. Jajj!

– Ja, ja! Csak nyelvbtlás volt! – mondta a Nagyhangonyi. – Csak nyelvbtlás volt, igaz, Hetesi? Te is belátod!

– Nézd – toltam a fagyaltos pult előtt álló szemüveges lány elé a sörömet – a fiúk igazán...

– Nem.

– ... csak azt akarták megtudni, hogy...

– Nem – mondta megint a szemüveges lány.

– ... a környéken laksz-e.

– Nem. A Sas-hegyen.

– Szilárd vagyok – nyújtottam oda a kezem.

A fejét rázta.

– Én nem.

Válltöméses, barna, drága bőrzekéje volt, barna kordbársony nadrágja, s a lábán a zekéjénél egy árnyalattal világosabb bokacipő. Félrefordított arcán láttam a felszáradt esőcseppek helyét; és hogy az ornyerge egy picit törött, mintha egy szem apró gyémántot dugtak volna oda. Legutolsó divat szerint rövidre vágott, sötétbarna haja, sötétbarna, seprűs pillájú szeme, erotikusan sűrű, sötét szemöldöke, ívelt, vastag szája, és gyönyörű, apró, könnycsepp alakú füle volt; és látszott, hogy a melle telt, mint a harangkondulás. De ami azonnal feltűnt – fiatal lány arcán ilyen még sose láttam – a két szemöldöke között a két mély, erős, búskomor ránc.

Belebámult a tükörbe a repedéstől kétszeresére dagadt, egyetlen fagyaltos tölcser mellett; a tükörből csak két arc nézett vissza, az övé meg az enyém. Az enyém az ő arcára nézett, az övé meg a semmibe.

Nem az a fajta lány volt, akivel ilyen szegény környéken gyakran találkozni szokott az ember. Nem mintha volna valami különtség a szegény, meg a gazdag környék között: az egyiken locsolják, a másikon meg lepisálják a gyepet. De ez a lány sokkal tisztább kiejtéssel beszélt, mint én, s az arcáról a szokásosnál sokkal több értelem sugárzott. Törtem a fejem, ki kísérhette el idáig, vagy kit keres, mert nem értettem, hogy egyáltalán mit keres itt; és ha már itt van, miért nem kísérli meg legalább, hogy rendeljen valamit. A válla fölött láttam, hogy a Bartók Béla út innenső oldalán még esik az eső; de a túloldalon már kisütött a fagyos őszi nap. Jobban ránéz-

tem a tükörben. Erre egy kicsit kijebb húzta a lábát a cipőjéből, mintha messzebb akarna kerülni tőlem.

– Ne, jó? – mondta, és még kijebb húzta a lábát a cipőjéből. Közelebb húzódtam hozzá.

– Jó messze van a Sas-hegy – mondtam –. Közelebb nem találtál fagyizót?

– Nem.

Kivártam egy buszfékezésnyi csendet, aztán megkérdeztem.

– Mindenre nemet mondasz?

– Mondtam, hogy igen? – kérdezte.

– Nem.

Rábámultam; most már nem a tükörben, hanem az arcába, és láttam, hogy még mindig azt a tükörrepedés által hatalmasra duzzadt fagyaltos tölcserőt nézi. A szája megremegett, a fejét lehajtotta, s a két sötét ránc hirtelen elmélyült az orra tövében; és láttam, hogy egy könnycsepp esik a cipője mellé a kőre. Azonnal eltaposta. Megpróbáltam megfogni a csuklóját. Elrántotta. A hirtelen mozdulattól a dzsekije szétnyílt; de megérezhette, hogy az orromban érzem csodás diáklányillatát. Öklelő pillantással meredt rám.

– Egészségedre! – Kortyoltam egyet gyorsan a sörömből. – És csigalom – Nyugavér! Senki se akarja beleütni az orrát a dolгодba! Akarod, hogy hazakísérjelek? Ha igen, nyugodtan mondd, hogy nem!

– Mit? Azt nem! Soha!

– Jó, akkor most csak a busz megállóig megyek veled, aztán majd felhívlak otthon, hogy ...

– Kern! Nem érted?! Nem érted, hogy én soha többé nem megyek haza?!

Közelebb húztam magamhoz a sörömet.

– Jó, csak lehet, hogy megint belebotlasz majd valakibe, aki segíteni akar! És akkor mit csinálsz?!

Hallottam, hogy a busz megállóban megint fékez egy autóbusz. Megpróbáltam az előrehajló lány füle mögé simítani a haját.

– Ne csináld ezt – mondta.

– Miért? Mit csinálok? Mit csinálok én?!

Leszegett nyakkal rázta a fejét, sötét haja még jobban az arcába hullott.

– De hát mit csinálok? – kérdeztem.

– Te nem tudod mit csinálsz? Te tényleg nem tudod, mit csinálsz? Ásítottam egyet.

– Bilincseket.

Éreztem, hogy egész testében összerándul. – Rohadék... rohadék... – suttogta, s amikor a pillantásunk találkozott, a tenyerébe temette az arcát és a falnak dőlve felzokogott.

A pultos lány mindkét bájával előrekönyökölt a pulton. Lassan végigsimítottam az államat.

– Te most kivel beszélsz? – kérdeztem a síró lányt.
 – Mindegy... – zokogott az ujjain át. – Nem mindegy?...
 – Jó, de így akkor se beszélhetsz...
 – ... Kivel? Veled?...
 – ...Nem... – mondtam lassan. – Hanem egyáltalán... Egy... egy...
 – Senkivel?!
 Szándékosan úgy dőltem neki a pultnak, hogy kiloccsanjon a söröm.
 – Ki volt az? – vihogott a pultos csaj.
 – Senki – mondtam.
 – Na jó! – mondta a szemüveges lány. Hirtelen ellökte magát a faltól; a mutatóujjával tortyogva végigtörölte az orrát, aztán kirázta a haját az arcából.
 – Mutasd. Akkor mutasd meg, Nagyfiú. Látni akarom.
 – Ilyen gyorsan? Máris? No lám! – vigyorogtam magamban elégedetten. Hát értem én! Mutassam meg? Jó! Na de már itt? Most? Komolyan? Mégis mit gondol ez a lány?
 – Mégis mit? – kérdeztem.
 Nem várta el tőlem, hogy megértsem.
 – Mégis mit gondolsz? Hagyd azt a sört! Hagyd már! Azt, hogy hol csinálod! Azokat! Na! Azokat a bilincseket! – Elém állt, olyan szorosan, hogy a mellével majdnem megérintett.
 – Nem értem! Most mire vársz? Menjünk!
 A nedves pulton otthagytam a pénzt, és indultunk. Ahogy elmentünk a børsapkás diler mellett, láttam, hogy még mindig olyan mereven ül, mintha azóta se tudta volna kivenni a vállfát a kabátjából.
 Odakint fagyos, küllöző fény villant egy biciklikereken, ahogy átfutottunk a Boeskaí úti, szürke csíkos zebrán, ahol három utca szalad egy szögletben egymásba a fékcsikorgásban. A járdán szusszanva megnéztem a karórát, aztán zebre tettem; próbáltam úgy tenni, mintha nem egyfolytában a lány blúzának háromszög alakú kivágásába bámulnék. Hallottam, hogy mögöttünk a két biciklinadrágos kölök vihogva kerget szét egy burukkoló galambpárt. Megperdültem.
 – Te mit bámulsz ott? Itt egy busz! Neked pont most kell báméskodnod?! – mondta a szemüveges lány, és kihúzta magát.
 – Ide nézz! Nézd! Jó ez? Ez a jó?
 – Hogy... Mi? Ja? Úgy látom... Jó! Igen!
 – Akkor szálljunk fel! Na! Szállj már fel! Mit bámulsz így? Ébresztő! – Elfojtott egy ásítást. – Álmos vagyok, szeretnék végre lefeküdni – mondta. Belekapaszkodott a kabátujjamba.
 – Gyere!
 A függőlegesen felmeredő esőpázmák vége az ablaküvegre fröccsent, aztán elferdültek, kókadva lógtak lefelé, aztán megint felmeredtek, ahogy az autóbusz megállt; aztán megint átlósra konyultak. A félig üres buszon

rajtunk kívül csak az ismerős turistacsoport utazott; falfehér arccal fasírtos zsemlet zabáltam teli szájjal. Amikor felismertek, minden harapással egy lépést közeledtek felénk, de szerencsére a következő megállónál le kellett szállnunk.

A Böszörményi út üzleteit, és földszinti lakásainak ablakait barnára sötétítették a házfalokról csak félig letépett választási plakátok árnyékai. A polgármesteri hivatalnál megvártuk, míg elmegy a busz, aztán a járdán megálltam a hentesüzlet előtt, és az üzlet alatti kis, alagsori ablakra mutattam.

– Itt van...– ziháltam. – Ott. Az az.

Elállt az eső. A felhők közül egy késpengényi kis nap villant elő; és kezdte feszegetni a kis műhelyablak mögötti barnás sötétséget. Egyenként végigmotogattam neki a világoskék öntőtégelyt, a döndülő karú, duplavájtú prégépet, a tizedesmérőt. Tudtam, azért hangzik mindez olyan halkán, mert egyfolytában éreztem, hogy ez a céltudatos, nadrágszűkítő tini pontosan tudja, hogy mennél közelebb áll hozzám, a szívem annál hangosabban kezd el dorombolni; pontosan úgy, ahogy kis műhelyünk tenné ezt, hogy bejuthasson az önkormányzat ajtaján, működési engedélyért.

Ő egész testében megfeszülve egyre a kis sötét ablakot nézte. Megpróbáltam megint elkapni a csuklóját, hogy magam fele fordítsam. Megint nem engedte; vadul elrántotta. Nyugisan megrántottam a vállam, hadd lássa, hogy okos enged. De amikor trükkösen a mögöttünk fékező 212-es busz felé fordultam, azonnal felkapta a fejét. – Ja? Menj csak, ha be akarsz menni... Vagy engedélyre vársz?

– Igen! Vagyis... Nem! – mondtam a kipufogó gázt hessegetve. – Hanem azt mondd meg már végre...

– Tényleg! Azt még nem is mondtam! Éva vagyok.

– Én nem.

Megint elém állt, most annyira elém, hogy a mellével megérintett. A bőrkeje szétnyílt; várt, aztán a fejét lehajtotta, és beleszagolt a blúzába. Nem mozdultam.

– Akkor jó – mondta aztán. – Akkor gyere. Akkor most én is mutatok neked valamit. Egy pillanatra a vállamnak dőlt, s közben láttam, hogy a két mély ránc megint kezd elmélyülni az orra tövénél. Megint belekapaszkodott a kabátujjamba. – Gyere.

Mialatt gyors léptekkel mentünk lefelé a Csörsz utcán, esendően törtem a fejem. Arra már rájöttem, hogy ha nem töröm meg a csendet, egész hazáig kísérhetem. De abba sehogy se tudtam beletörődni, hogy ez a szexi, vonzerejét rajtam gyakorló, vonzó tini pontosan tudja, hogy kell az orromnál fogva vezetni engem. Úgyhogy elhatároztam, ha nem is pacekba, de most, és már itt – az eljövendőknél megágyazva – szép nyugiba meg is mondom neki, hogy ez sehova se vezet. – Nézd – mondtam – Nézd Éva... Az a szitu, hogy nekem se pénzem, se időm nincs...

– ...Erre... – intett remegő állával a Sas-hegy meredek lejtője felé.

Egy 61-es villamos kanyarodott ki a BAH felüljáró ívének ifjú ostor lámpái alól, és csörömpölve elzörgött a Móricz Zsigmond körtér felé.

Hirtelen valami nagyon erős, nagyon rossz, áramütésszerű érzés fogott el. Úgy éreztem, a sikoltozó kerekű villamos egy másik világban kanyarog; egyikünkkel biztosan, és nem tudtam volna megmondani, Éva melyikben érzi biztonságban magát. De közben ő már nem vezetett, már szinte vonszolt, húzott fel magával, fel a Kálló Esperes utcán, fel a meredek hegyoldalra.

Lassan végigsimítottam az államat. Most már bosszantott, hogy dühít: mert az tök biztos volt, hogy minden próbálkozásom, hogy megtaláljam Éva ágyához vezető utat, vagy túl meredeknek, vagy zsákutcának bizonyult. Úgyhogy a Meredek utca zsákutca feliratú táblájánál szusszanva megálltam.

Éva erre levette, és a kezembe adta a szemüvegét. Sebesen hadarva elmondta, hogy anyja rákkutató orvos volt, a Szent Imre Kórházban dolgozott, és ott is halt meg leukémiában. Ha Évának valami baja volt, mindig ott találkoztak, abban a Kosztolányi téri kis fagyizóban. Éva mindig ott várta őt, hiszen anyja oda mindig ki tudott szaladni pár percre a kórházból... De közben – éreztem –, Éva ezalatt újra, de most már szinte tol, lökdös, zihálva taszigál maga előtt; át a piroson, át az úttesten, egyre feljebb, az egyre meredekebb hegyoldalra.

– ...Gyere... Szépen kérlek... Erre...

A Meredek utca ismerős házainak kapui egyre lassabban vánszorogtak lefelé. De az utolsó, hatalmas, földszintes villa előtt álló horpadt sárhányójú, sárfoltos, fekete Porsche láttán, hirtelen ugrásra feszültek az izmain. De a következő pillanatban már a verda szélvédőjén elnyúlva tükröződő, sárga, ismerős épületre: egykori iskolámra, az Arany János Gimnáziumra, és az iskola elé lomtalanításra kipakolt, jól ismert iskolabútorokra sunyorítottam.

Éva kivette a kezemből, és feltette a szemüvegét. De a szemét szorosan becsukta; és láttam, hogy a rettegéstől a lába ujjja hirtelen a cipője talpába váj, miközben bőrtekés karját alig mozdítva, az utca végében álló, hatalmas, földszintes villa felé mutat. – Itt lakom... – zihálta. – Itt... Ez az.

Valami vörös villant a szemem sarkában; de követtem a tekintetemmel. Éva alig kilendülő karjának irányát. Arra, az utca végében álló villára mutatott, amelyik előtt a fekete Porsche állt. A barbár lándzsahegyben végződő kerítésrácsok mögött, sziszegve körbeforgó, kerti locsolók köpték a forró vízpermetet a lesunyt fejű művirágokra, és a műselyem fűre.

Közelebb léptem a házhoz. A hatalmas, földig érő portál üveglakon be volt húzva az egyik vörös függöny; a másik nyilván elakadt, és így egy rövid, függőleges nyílás maradt a két függönyszár között, ami tisztára olyan volt, mint egy nyitott kirúszozott női száj. A szobában csak egyetlen

bútor, egy arany berakásos, fura formájú nagy ágy volt. A falhoz tolt fura ágy mellett meg egy mokány, világoskék műanyag bilincs billegett a radiátorcsövön.

Elröhögtem magam. Kicsi a világ. Szóval Éva apjának is dolgozom.

– Mit nevetsz? – húzta össze Éva a szemöldökét. – Mi van ezen röhögnivaló? – Amivel nyilván azt akarhatta mondani, hogy törődjek csak a magam dolgával.

– Csak meglepődtem – mondtam a szájra meredve.

– És azon mi van röhögnivaló? – nézett rám elveszetten. – Nézd, én...

Végigsimítottam az államot. – Éva, én nem... De én tényleg nem azért.

...Végre sikerült elfordulnom a kirúszozott, női szájtól. – Na. És ha valóban tudni akarod, az van, hogy én csak azért röhögtem, mert... Mert amikor minden nap erre jártam, én mindig azon törtem a fejem, hogy ugyan mit csinálhat az a főszer, akinek ilyen háza van.

– Semmit – mondta. – És...

Gyorsan közbevágtam. – Ó, szegény.

Tétovázott. – ... Nem, kőgazdag, és mivel régen nagyon sokat...

– Ó, te szegény! Az apád most nem sokat törődik veled!

Szajkóhahota rezgett fel a levegőben, aztán ismét csend lett.

– A Dezső nem az apám. Ő a nagybátyám – mondta. – Apu meghalt. Pilóta volt. Lezuhant anyu temetése napján. Éreztem, hogy egész a fülemig elvörösödök. Nem értettem, hogy érthettem félre az előbb, hogy Éva biztos azt akarja, hogy csak a magam dolgával törődjek.

– Nem olyan biztos – mondta.

A döbbenettől csak pislogtam. Úgy látszik, ez a lány hallja, amit gondolok. De ő rám se nézett. Félig lehunyta a szemét, a tenyerét a szájára szorította. A házuk merev, barbár lándzsahegyben végződő kerítésrácsait néztem hát; aztán meg a szobában ráérős rendőrként ásító ürességet. Éreztem, Éva vár valamire. Csak mire? Ez volt a kérdés. Mert ni csak, észrevette a döbbenetemet; hiszen meglepte, ismételtettem magamban, mint egy szajkó. De, filóztam, én megveszek, ha csak mozdulatlanul állunk szorosan egymás mellett itten. Most már valóban röhejesnek éreztem magam. Rásandítottam. A fejét rázta.

Hirtelen, mint két szitokszó, a két iskolatáskás, biciklinadrágos kölök bukkant fel a járdán. Víz fröccsen rájuk a kerti locsolóból. Nem mozdultam. Láttam, hogy Éva a másik tenyerét is a szájára szorítja. Valahogy azért kiszorítottam a kérdést. – ...Szóval... Mit dolgozik a Dezső?

Végre levette a kezeit a szájáról.

– Semmit... – mondta. Mutatóujjával megdörgölte a halántékát, hogy letörölje a parányi izzadságcseppeket, amik ott hirtelen kiütöztek rajta. Még mindig nem nézett rám. – Most minek nézel így? – kérdezte.

Nem tudtam, mit csináljak. Ökölrel rácsaptam a Porsche tetejére.

– Mit csinálsz?! – kiáltott rám.

- Én?! – kérdeztem. – Én semmit! Mér?!
- De ezt ne csináld! – mondta.
- Mér? Kinek fáj ez?! – Belerúgtam egy nagyot a Porsche oldalába. –
- Hát kié ez a rohadt verda?!
- Az övé – felelte.
- Hát mi az istent csinál a Dezső?!
- Betörő.

Csend volt. Csak a bolondul forgó kerti locsoló köpte a fűre a meleg vizet a kert négy sarkába. Csendben megnéztem magamnak az utca alján a buszmegállót. Éreztem, hogy Éva rám néz. Nem értettem. Mit képzelsz ez a lány? Mégis minek néz? Valami befüvezett bolondnak képzelsz, aki mindent elhisz? Sarkon fordultam. – Csóváz, kislány. Eltekerek.

– ...Láttad?! – hallottam a halk hangját a hátam mögött.

Csak futtában szóltam vissza. – Viszlát.

– Nem? De hát... Nem! Ez nem igaz! Arra a fura ágyra mondom... Visszadobbantam a járdára, de tovább futottam. – Agyó!

– ...Arra a nagy, fura ágyra mondom, hogy... Várj! – hallottam egyre közelebről a lábdobogását – ami ott áll a szobában, és a falhoz, egészen a radiátorcsőig van tolvá, és amin ott van az a...

– És?

Éva megelőzött a járdán; lihegve szembefordult velem, és mindkét me-reven kinyújtott karjával, a tenyerét a mellemnek feszítve próbált visszatarítani. – Az az ágy... egy francia király, Madame Recamier nevű szeretőjéé volt, és a Dezső hatmillióért vette, várj már, és ma már a mesés tizenkétmilliót is megadnák érte, de mivel egyedül ez ad értelmet az ő bűnöző életének, és anélkül minden a fejére omlik, és...

Egy pillanatra megálltam. – Értem. Király. – Ásítottam egyet. – És?

Éva kifulladásra, lassan, lépésenként hátrált előttem a lejtőn. – Nem, nem, nem... – tördelte egyre kétségbeesettebben a kezét. – Ó, a fenébe!

– Ó, a francba! Te se érted?

Már majdnem a buszmegállónál jártunk. Megpróbáltam búcsúzóul belecsokolni a tenyerébe, de megint elrántotta.

– Nem, Éva – mondtam nyugodtan. – Csak nem értem, miért képzelsz...

– Hogyhogy képzelsz? Hogyhogy miért?! – ejtette le tehetetlenül a kezét. – Hát azért, mert ha a Dezső délután arra a Madame Recamierre fekszik rá, akkor...

– ...hogy az éjszakai meló után most nekem szükségem van egy mesére

– ahhoz, hogy egyszerre két nővel lehessen, szüksége van rám, ezért akkor engem mindig odabilincsel...

– ... az elalváshoz?!

– ... a radiátorhoz!

– Oda... – Elmosolyodtam. Szajkó rebbent fel a kerítésről. Magamban töprengve lassan nekidőltem a zsákutcatábla fémoszlopának. Aztán elvi-

gyorodtam. A halk autóbuszra füelve ellöktem magam az útjelző táblától. Hirtelen úgy tűnt, végre már látom az Évához vezető utat: ennek a tiszta arcú, szexepiles, erejét próbálgató tininek a képzelete úgy kanyarog, mint a mellettünk elrobogó 8-as busz motorjában az ékszűj.

– ...Odabi... – Elképedve, de nagyon vigyázva, lassan masszíroztam az államot, de hiába. Kitért belőlem a szájköröhögés.

– Gyere csak! Na gyere te lány? – vihogtam, s közben szinte húztam, löktem, taszigáltam magam előtt fel, a meredeken, vissza, egészen a házukig.

– Szóval te azt mondd – folytattam röhögve – ...Szóval téged a Dezső... Egyszóval ő délutánonként odabilincsel tégedet a radiátorhoz... – Közelebb léptem hozzá. – De minek? Éva! És miért csinálná ezt?! Hm? Akkor mondd el... jó? És mondd... Na jó! Neked akkor mit kell csinálnod?

Éva miközben elkezdte felemelni a kezét, az ujjait úgy fogta össze, mintha egy nagy fagyaltos tölcser lenne a markában; s a haja az arcába hullott, ahogy kezdett nyitott szájjal lassan ráhajolni a tölcserre.

Az út eltűnt; a buszmotorról leakadt ékszűj elszakadt, és szíjjogva végigvágott rajtam. Éva egész testében összerándult, s a két ránc hirtelen elmélyült az orra tövénél. Láttam, hogy egy szőrös, felékszerezett férfikéz jelenik meg az ablakban, és mint a cipzárt, összehúzza a függönyöket. Éva remegve húzódott közelebb hozzám. Valami vörös villant megint a szemem sarkában, de most nem követtem Éva mereven kilendülő, kinyújtott karja irányát. Keményen elkaptam a csuklóját.

– Ó az?! Ez az a rohadék, aki ezt csinálja?! – kérdeztem, és a csuklóján körbefutó vörös csíkra mutattam. Némán bólintott, miközben a keze átadta a kezemnek a remegését. Éreztem, hogy a vörös kód lassan kezd leereszkedni az agyamra. A fejemet a vállaim közé húztam, s a kezem ököbe szorult. Az összehúzott cipzár függönycsipeszfogait éreztem a szájamon; és éreztem, hogy a szájam felhúzódik a fogínyemről. De tudtam, hogy nem szabad elvesztenem az önkontroll hogyhívjakomat.

– De hát... De Éva! De akkor... Te ezt miért tűröd?! – kérdeztem. – Miért nem jelented fel?! Jelentsd fel! Éva! Éva? Nézz rám! Emeld fel a fejed! Nézz már fel!

Csend volt. Csak egy repülőgép csillogtatta meg felettünk hangtalan, ezüstös keresztjét.

– Azt nem lehet – mondta halkan maga elé. – Tűrnöm kell. Nem jelenthetem fel még... Most még el kell tűrnöm, mert...

– ...Mi? Mit?! Kit nem?! És... De hát miért? – kérdeztem összeszorított függönycsipeszfogakkal, mert éreztem, hogy valami sápadt, fröcskölő, trágár szitokszó készül kitörni belőlem.

Éva még mindig a járdaszegély mellett, a lefolyórácsot nézte.

– ...Mert jelenleg még fiatalok vagyok... – suttopta. – Ha meg feljelentem, akkor...

– Basszam...!

– Akkor meg a rendőrök jelentik a gyivinek! Azok pedig engem azonnal úgy bevágnak a gyivi rácsai mögé, hogy még a kulcsot is elzárják előlem! – A zörrenésre hirtelen felkapta a fejét. – Szilárd! – ugrott mellém kiáltva. – Azt ne! Hagyd abba! Mit rázod a fejed?! Ne rázd azt a kilincset!

Annyira meglepett a saját döbbenetem, hogy elengedtem a kilincset. De a vállammal nekitámaszkodtam a csengőnek.

– Most meg mit csinálsz?!

– Én? Éva én csak be akarok menni egy percre ide, mivel... Aaaa... Na. Fasírtügyben úgylis beszélni akarok... vele – mondtam nagyon lassan.

– Ez így nem megy! És milyen fasírt? Hallod? Szilárd! És menj már onnan!

Leráztam a kezét.

Kirázta a haját az arcából. – De hát ez így nem megy! Hiába feszegeted az ajtót! Szilárd! A csengőt meg úgyse hallja! Hallod? Mit nézel ott? Most mit hallgatsz?! Ő egész nap filmet néz! Hallasz? Ennek semmi értelme.

Bólintottam, mert közben kinéztem a hevederzár, és az ajtókeret felső szegélye között egy autóbuszjegy nagyságú hézagot. Zihálva, vörös függönyön át láttam mindent. Végre sikerült bemélnem a szegélylécig a távol-ságot. Ökölbe szorított kézzel hátrafesztettem a jobb könyökömet, és a bal talpamon megperdülve nekikészültem a maga köríves rúgásnak.

Éva egy pillanatra a feje búbjára szorította a tenyerét. – Szilárd! Ne! – mondta halkán. – Ezzel semmire se mész! – közelebb lépett, s hirtelen átbújt a lendülni készülő lábam alatt. – Figyelj? Nézd... – Elhallgatott, közben összeszorított, remegő szájjal a csuklóján körbefutó, vörös csíkot nézte. – Az van, hogy ő hétszámra ki se megy a házból hetekig! És ha el is megy – húzódott közelebb hozzám – akkor is csak akkor, ha valahol valami nagyon-nagyon híres, betörései film megy; de annak is csak a legutolsó, késő éjszakai előadására, ahonnan hajnalban már tép is haza a verdával, és ezért mondom, hogy ez...

– Príma – mondtam a fogam közt lassan. – Mert akkor most majd el tudom őt vinni egy egész estig tartó...

– Ne őt, nagyfiú! Engem vigyél haza!

Egy kicsit lejjebb engedtem a rúgásra lendülő lábamat. – Ide?! Téged. Na menj már arrébb! – sziszegtem leszegett nyakkal, egy lábon egyensúlyozva. – Nem hagyom, hogy veled ez a rohadék...

– Nagyfiú! Igazán! Hadd menjek most haza! Veled!

A szívem akkorát döndült, mint az önkormányzat végre falig nyíló ajtaja; úgyhogy erre már muszáj a sarkammal gyorsan visszadobbanni a járdára. – ...De hát Éva... – kezdtem szusszanva, de a vörös függöny megint meglibbent. – De a francba! Menj onnan! Te egy órával ezelőtt azt mondtad, hogy te soha többé nem mész már haza! – morogtam, és arrébb taszítottam, hogy legyen végre helyem a rúgáshoz. De Éva mindkét kezével

hirtelen belekapaszkodott a kabátujjamba, és ahogy mellém lépett, éreztem, hogy közben szándékosan belebotlik a lábamba.

– De veled igen – mondta.

– De velem ...Mi?! – kérdeztem. – Igazán? Te?! De...

– Igen! Veled! Igen!

– ...egy... senkivel?!

Első együttlétünk pontosan ellentéte volt az első szócsatának. Annyira tele volt gyöngédséggel, a másik iránti odaadással, figyelemmel. A testét együtt felfedezni különös csoda volt; a derekának, a hónaljától a csípőjéig tartó íve gyönyörű volt, mint a magányos galamb röpte. És bár köztünk már első alkalommal majdnem minden megtörtént, ami fiú és lány között történhet, nála – figyeltem erre – nem történt semmi.

Na tehát. Csak csigalom. Csak fogást kell venni. Megint levettem a polcra a sublert; megint beállítottam tizedes pontossággal a méretet. Megint betöltöttem a kettős vájatú fémhengerbe a forró, világoskék műanyagot, és miután megszorítottam, megint fölé húztam a prés gép dőndülő karját; de amikor ráhúztam, megint ökölbe szorult a kezem, az egész hóbelevanc megint felborult, és villanva eltűnt a láda aljában. Csak nyugavér. Az kép telenség, hogy elveszítem a rutinomat itten. Ikszedyszer is beállítottam a méretet; ikszedyszer is megszorítottam a prést, de ahogy ráhúztam a kart, megint ugyanaz a kép villant az agyamba: hogy az a rohadék épp most húzza Évát, karjánál fogva az ágyra. Kerülő úton, a jeges esőben húztam gyalog hazafelé. Csak a lábam elé néztem; befogtam a fülem. De így is sikerült betörnie a fejembe a 61-es villamos kanyargó kerekeinek sikoltozása.

Harmadik éjjel bámultam a szobám kékre festett falát; míg odalent már megint az elnyűtt hajnal kezdte remegve kisimítgatni az éjszakai utcák merev hajlatait; aztán egész nap, még itt fent, a hatodik emeleten is éreztem az ablaküveg remegésén az utcai forgalom dörömbölését. Amikor nem bámultam a falat, nyilván elaludtam, mert felriadtam: azt álmodtam, hogy alszom. A szőnyegen kucorogtam. Az ágynak a közelébe is képtelen voltam menni. Nem értettem az érzéseimet. Nem értettem, hogy gyűlölködhetem egyre jobban azt a rohadékot. Állandóan ugyanazt a képet láttam magam előtt: mikor ő Évával azt csinálja. Elképzelt, felvilágosító, de hallatlanul éles kép volt; ilyenkor még egy kis lánc csörrenését is hallottam, és ezért a csörrenésért csak még jobban gyűlöltem. Csörgött a telefonom, aztán megint csörgött. Nem tudtam ki keres; és kurvára nem is akartam tudni, ki az, és hogy miért keres. Csak azt tudtam, megoldást kell találnom; megoldást kell keresnem, csak azt tudtam: kell, hogy legyen megoldás, amit meg kell találnom, mert – tudtam – addig Évát se kereshettem. Két napja nem ettem, és nem ittam semmit. Ha – képzeletben – csak egy kicsit is megpróbáltam visszakanyarodni, a gyűlöletes ékszíj azonnal végigvágott a hátamon. És már tudtam: ez a gyűlölet csak fájdalomcsillapító; s csak akkor fog majd igazán fájni, ha az elmúlik. Egyre csak nőtt

bennem a feszültség. Megfeszítettem minden izmomat, hogy még ne is lélegezzek. Már azt se tudtam mit csinállok. Találtam egy üveg sört, de a sörnyitót sehol se találtam. A körmömmel feszültem neki. Valami homályos kényszerrel érezve, arra gondoltam: talán Éva volt itt valamikor, és ő vitte el a sörnyitót, hogy arra kényszerítsen, hogy kénytelen legyek végre kimozdulni a lakásból. Ebben a pillanatban hirtelen enyhült a feszültség. Azonnal tudtam, hogy megtaláltam a megoldást. Azt is tudtam, hogy „majd a Porschéval kapcsolatos bocsánatkérő, nyalizós levéllel kell majd kezdenem. Találtam is egy tojáshéj színű, gyűrött borítékot. Azonnal el is kezdtem a levelet; de a következő pillanatban már a sötét szobában is világosan éreztem, hogy a vigyorom már megint hűvös, mint a leves az önkiszolgálóban.

Megvagy, rohadék.

Azt hiszem, végre elaludhattam, mert azt álmodtam, hogy csörög a telefonom; és álmomban épp készültem ledobni a telefont a földre, amikor hirtelen felébredtem. Éva állt előttem, és épp a lakáskulcsot dobta le négy csörrenéssel a telefonasztalkára.

– Te. De hát miféle dolog az, hogy napokig nem mész dolgozni? – kérdezte. Végigsimította az államot. – Szakállt növesztesz? És miért nincs bezárva a lakásajtó? Indulsz valahová? Miért kerestél?

– Én? Ja, igen! Máris indulok. – Valahogy félkönyékre tápázkodtam. – Igen. Nekem még ma, és sürgősen el kell mennem, kábé... ööö... két napra.

– Menj arrébb – mondta. Lekucorodott, szorosán mellém a szőnyegre, és a mellével nekidőlt a vállamnak. – Minek?

– Figyu, Éva? Nekem... Aaaa... na... A szüleim esküvőjére kell... mennem.

Elkerekedett a szeme. Meg se próbált úgy tenni, mintha értené. Megvárta, míg a 49-es villamos végigzörgeti az összes ablakot, aztán mikor látta, hogy arrébb megyek a szőnyegen, megrázta a fejét. – Mondd, te tényleg...

– Nem.

– ... a szüleid esküvőjére mész?

– Nem.

– De utána ugye majd elmondod? – kérdezte.

Lenéztem a függöny aranszínű szegélyének szőnyegen tükröződő, repedt mintáira.

– Mondtam, hogy igen?! – ordítottam.

– Nem – mondta. – Lehajtott arccal hallgatta a villamos halkuló zörömbölését; majd lassan megint nekem dőlt, és most a fejét is a vállamnak döntötte. Aztán levette a szemüvegét. Hosszan, sokáig, alulról nézett így rám; aztán amikor a pillantásunk végre találkozott, láttam, hogy a két mély, sötét ránc kisimul a két szemöldöke között.

Felültem, és a füle mögé simítottam a haját. – Ja igen, Éva... Akkor... Ez itt kapukód... A lakáskulcs meg... Nem, nem, az meg maradjon csak nálad. Két nap múlva jövök. Várj itt lent kettőkor a ház előtt, a buszmegállóban – mondtam, és kezdtem feltápászkodni a szőnyegről.

– Vársz egy pillanatig? – kérdezte. Lerúgta a cipőjét, felállt, és még ott, a szőnyegen kibújt a ruhájából. Lassan odament az ablakhoz, kinyitotta, és a szél úgy csavarta rá a csipkefüggönyt, mint egy menyasszonyi fátylat. Nem nézett rám, de esküszöm, szemmel láthatóan érezte, hogy hangosan lélegezve nézem. Várt egy kicsit, aztán kitekerete magát a csipkefátyolból; mintha mindig is tudta volna, hogy nincs az a ruha, amitől jobban állna nekem. Mindketten egyszerre, ugyanabban a pillanatban, mindketten ugyanazzal a ziháló, türelmetlen, vad vággyal öleltük át egymást. És bár akkor már minden megtörtént közöttünk, ami fiú és lány között történhet, de nála – éreztem – megint nem történt semmi.

Éva a második hetes buszról lépett le, meg se várta, míg elmegy az autóbusz, már jött is futva felém. Tudta, hogy észrevettem, de ottmaradtam a fagyizó járda fölé húzott, színes esőfogója alatt. Nem az esőtől féltem, hanem az izomláztól remegő lábaim miatt. Éva gyors, apró léptekkel közeledett; a bőrzekéje nyitva, keze a zsebében. Elébe mentem, szorosan átöleltem, és megcsókoltam.

– Mizu?

A nyakamhoz fúrta a fejét. Izgató illata volt, mint a lányoknak, ha sietnek, vagy ha megijednek valamitől.

– Könnyen elengedett a Dezső? – kérdeztem, és elengedtem.

Egymás felé fordított arccal, körül sem nézve, valahogy azért kikerültük a hétfőig még biztos itt díszelgő, telipakolt szemeteskukát.

– Képzeld – mondta Éva, miközben oda se nézve kinyitotta a kaput –, nehéz elképzelni, hogy...

– Dehogy! Mondd csak! – mondtam hangosan, mert tojáshéj roppant a lábam alatt.

– ...de betörték hozzánk!

– Hogy? – Már a lépcsőházunk csendje zárt magába minket. – Hogy... Mi van?! – kérdeztem újra.

– Betörték hozzánk! – mondta.

– Ezt már mondtad egyszer! Nem?

– Nem is egyszer! Kétszer is! – mondta. – Képzeld! Először csak azt a mocskos Porschét vitte el a ...

– Ó, a fenébe! – kapaszkodtam meg a visszhangos lépcsőfordulóban! – Ó, a franc vigye el!

– ... a tolvaj, de aztán... Mi az? De most mi a baj? – fordult vissza felém a második emeleti lépcsőfordulóból.

– Az, hogy először is másodszor fordul elő a héten – léptem egy fokot fölfelé sajtó izmokkal – hogy megint nem hoztam fel sört reggelre, és mivel...

- De reggelre megint ott volt! Visszahozták!
- Te hoztál fel sört reggelire?!
- Mit? Nem! Jaj, Szilárd! Nem a sört! A Porschét! Gyere már! Miért állsz?!
- Ja? Te a verdát mondod?! Na és mivel? – nyögtem a korlátba kapaszkodva. – Hán? Egy trélerrel, mi? Egy bazi nagy trélerrel hozták vissza reggelre! Jól összetörve! Mi?!
- Nem! Hanem egy bocsánatkérő levéllel! Igen! De képzeld! A levélben egy mozijeggyel! Igen, igen! És pont ahhoz a híres Betörés című Belmondo filmhez! Jössz már?
- Hát én épp csak nézek, mint a moziban – mondtam az alatta lévő emeleten kifulladásra, miközben a korláttal próbáltam feljebb tolni magam.
- Az neked „csak”?! – hallottam a hangját lentről, a hatodikról.
- Jaj, hát kinek nem? – lihegtem.
- Ja, nem! Nem! – pillantott le rám. – Csak én épp most akartam elmondani neked, hogy mialatt a Dezső moziban volt, pont épp azalatt törték be másodszer a házba, és...
- Hirtelen visszafogtam a lélegzetemet.
- És te?!
- Én? Én végig itt voltam! Törít tanultam, meg készültem a keddi mattek dogára. De gyere már! Mit állsz ott?!
- Fölertem, és sikerült állva maradnom a lábtörlőn, míg Éva megfordult, kinyitotta, aztán bezárta mögöttünk a lakásajtót. Odabent zihálva nekitántorodtam a falnak. Éva kiment a konyhába, és hallottam, hogy csöndesen kinyitja, majd becsukja a fridsiderajtót, és helyére teszi a sörnyitót.
- Te! – próbáltam túlkiabálni az elzúgó villamos zörömbölését. – Képzelem! Ezek szerint ezek mindent elvittek! Kipakolták teljesen a kecót! Ezek egy...
- Nem! Nem! Ezt a fineszt! Csak egy! Ezek csak egyetlen egy dolgot! Csak azt a rohadt ágyat vitték el! De szerintem azt azonnal valamelyik már utcára kitett limlomos kupac darabjai közé pakolták!
- Lerogytam a telefonasztalka melletti székre, és visszakézből bekapcsoltam a tévét. – ...Na és a... Dezső?
- Ki?
- Szóval kérdelem, hogy mi van a ...
- Éva egy pillanatra bejött a konyhából. – Nincs itthon só.
- Mi? Só? Só?!
- Ja? A Dezső? – Odajött hozzám, áthajolt előttem, felhúzta a kabátom ujját, és a csuklómon lévő karórámra pillantott.
- Idegösszeomlást kapott. Most viszik a mentők kórházba. Telefonálgatott egy párat, mire feljött hozzá egy foghíjas, meg egy kövér rendőr. Ma délelőtt, amikor felmentem a hajpántomért a hegyre, a fürdőszoba-

ablakból láttam, hogy ő épp akkor mutogatott nekik valami levelet, amit – állítólag – a betörőtől kapott.

Megvontam az izomláztól sajgó vállam. – ...Tőlem...!

Felálltam a székről, és anélkül, hogy megfordultam volna, nekihátráltam a radiátornak; onnan a könyvespolcnak tántorodtam, ahonnan lesodortam a Kosztolányi-összest, meg Éva tankönyveit, és a szőnyegre zuhantam.

Éva beszaladt a konyhából. – Jézusom, Szilárd! Hát mi volt ott a lagziban?! Hm? Hát inkább gyere, és feküdj gyorsan le! De nem, nem, ne oda a szőnyegre! Inkább az ágyra! Ide! – A bokacipője egyet koppant, kettőt, a tévé elhallgatott. Aztán hallottam, hogy kimegy, és valamit kotorászva keres az előszobaszekrény aljában. Cipőstül, ruhástól végignyúltam az ágyon. Kinyitottam a szemem, aztán becsuktam. Éva bejött, behúzta a függönyöket, de közben hosszan, egyre magamon éreztem a tekintetét. – Szilárd, megtennél valamit? Rád tehetem ezt? – kérdezte, és amikor megint kinyitottam a szemem, láttam, hogy nem a lakáskulcs csörren a kezében.

– ...Mhm... Tedd azt... – nyögtem. – De Éva, történetesen én ahhoz is fáradt vagyok, hogy... – elhallgattam, hogy az egyre erősödő lélegzését hallgassam. Amikor megint megszólalt, a hangja hirtelen elmélyült. – Hozzábilincselhetlek a radiátorhoz? – kérdezte izgatottan. Felemeltem a fejem, hogy válaszoljak; de már kattant is a bilincs rajtam. Éva épp csak felemelte a szoknyáját, s a nadrágomat is épp csak megbontotta. Azonnal rám feküdt. A meglendülő függöny egyszerre simította végig a testünket. A szabad kezemmel még át se öleltem, de ő már vadul, zihálva, felajzottan csókolni kezdett. Éreztem, hogy egyre nagyobb és nagyobb erővel, egyre szenvedélyesebben löki a testét hozzám; aztán láttam, ahogy egyre hangosabban zihálva egyszer csak felül rajtam. Kiegyenesedett, a fejét hátrahajtotta, a háta ívbe feszült; a szája kinyílt, s kivillant a szemfoga. Aztán hirtelen hevesen visszafogta a lélegzetét, egész testében összerándult és hosszú, éneklő zümmögés tört ki belőle.

Egyszerre megtörtént. Minden.

Teljes nyugalommal, egyetlen szó, minden hézag, minden sietség, szóval egyetlen buszjegy nélkül, épp az utolsó előtti pillanatban – még mielőtt elért volna a némán dühöngő békavés jegyellenőr keze – szálltam le a 212-es buszról, a Kosztolányi téri megállóban. A következő pillanatban már indult is a 212-es, és szisszenve közénk csapódott az autóbuszajtó. Gondtalanul, vidáman siettem haza a munkából. A tér házfalait sárgára festette a korán kelő, késő őszi nap; a sárga telefonfülkékről visszaverődő, elmélyülő színek igazi vasárnapi csendet hoztak. Hirtelen éles, fehér, szűrő fény villant a szemem sarkában. Pislogva, és csak homályosan érezkeltem, hogy a kis fagyizóból mindenki kirohan. És aztán azt láttam, hogy a házunk fehér hálóingés, fehér papucsos lakói özönlik el a járdát, hirtelen, zajtalanul; ahogy a só ömlik ki a zacskóból. – Mi a franc ez?

Hallottam, hogy fent a hatodikon a szél csapdos két nyitva hagyott ablakot, de nem néztem fel. Elrántottam a fejem a fény sugarának útjából. Akkor láttam meg a szürke járdán heverő női bokacipő mellett a fehér krétával odarajzolt alakot. Ott, ahol a fekvő alak rajzolt keze volt, egy hátratett szárnyú galamb ült a billegő, női cipő orrán, a lábát változtatva. Az újabb csörrenésre megtorpantam, hogy fölnézzek; és éreztem, hogy egész testemben hirtelen összerándulok, mintha zuhannék. Hangos koppanással két, hordágyat tartó, szürke ruhás férfi emelkedett fel a járdáról; belegázoltak a tömegbe, két oldalra söpörve a guggoló, előrehajló, fehér emberhalmokat, mint a sókupacokat, s a mellükhöz emelt hordágyat betolták a fehér reflektoros, dohogó motorral várakozó szürke furgonba.

Megpróbáltam feltápaszkodni, de mozdulni se tudtam: belül nincs könyöke, keze-lába az embernek. Csak akkor sikerült testhelyzetet változtatnom, amikor a hátráló, fékezéstől megfaroló, és a telefonfülkéről visszacsapódó furgonnak végre sikerült ledobbannia mellettem a járdáról. Így csak a nagy pontossággal beállított visszapillantó tükrének kettős, fémperemű karja döndült nekem, s pördített meg a cipősarkamon. Csukott szemmel, lassan elindultam a kapunk felé. Eleredt az eső. Befolyt a nyitott ingem alá, és a karomhoz tapasztotta a vizes kabátujjamat. Csak amikor a szürke furgon hangja eltűnt a forgalomzajban, akkor éreztem, hogy milyen közel volt hozzám, ha ennyire sajog. Hallottam, hogy a szél felcsapja a kukafedelet. Végigsimítottam az arcomat; és pont abban a pillanatban, amikor az ujjamról a járdára esett tojásbéj szilánk recsent a talpam alatt, hirtelen leszakadt az esőfüggöny. De a másik halk hangot, a hátam mögül, még a szokatlanul lassan elhaladó villamos zörömbölésén át is azonnal felismertem.

– Van ránk egy perce?

Kinyitottam a szemem, és a függönyön át hátranéztem. Mindkét rendőr épp akkor, egyszerre toccsant be a fagyizó járda fölé húzott, színes esőfogója alá; mindketten egyszerre fordultak szembe velem, és a kezükben tartott egyensapjukkal mindketten egyszerre kezdték el merev, kemény mozdulatokkal leverni az egyenruhájukról az esőcseppeket.

– Trükkös két zsarú vagytok – motyogtam; de figyeltem a forgalmi jelzőlámpát, s amikor a legfelső lámpa fényétől a kuka oldala elvörösödött, belevágtam egyet az oldalába.

A századosnak összeszűkül a szeme.

– Ismerte? – intett a járdán fekvő krétanyomra. Éreztem, hogy víz fröccsen a sapkájáról az arcomba. Elhúztam a karórám fölött a kabátom vizes ujját, és sokáig néztem a csuklómon körbefutó, vörös csíkot. Aztán odatartottam az arcom az esőnek.

– Nem – mondtam végül.

– Akkor egy perce csak van arra, hogy idejőjön?

Megfordultam. A százados a fogai közé szorított elemlámpával egy tojáshéj színű borítékra világított, amit épp akkor kezdett el, kisimítgatni, kiegyenesítgetni a kezével.

– De a művére ráismer? – kérdezte, de nem az összegyűrt borítékot nézte.

A kövér zсарu rám nézett, vállat vont, aztán megrázta a fejét.

– Pedig maga már nagyfiú, igaz?

– A, ismerem, nem az – mondta a kövér rendőr egy cseppet se az.

– Meg is esküszik erre, őrmester? – lépett közelebb a tiszt.

A kövér zсарu felnézett a csörömpölő ablakomra, aztán gyorsan megint rám nézett. Aztán megint megrázta a fejét.

– Na? Vágja? – nézett rám a százados.

– Belevágni? Ő? – rázta a fejét az őrmester. – Fátyol? Esküvő? Hogy minden megtörténjen? Ő? Ő legfeljebb a szemeteskuka oldalába.

– Nem mondom ...! – csettintett a százados elismerően, és megint a foga közé vette az elemlámpáját.

– ...Maguk mit... művelnek? – nyögtem. Hallottam, hogy a százados ráharap a fogával az elemlámpa végére. Összenézett a járőrtársával.

– Nem érte valami veszteség mostanában? Nem vesztett el mostanában valamit? – nézett rám a kövér zсарu, és ő is a fejére tette az egyensapkáját. Tudtam, hogy mostan nem szabad elvesztenem a fejemet. Megtapogattam a zsebemben a személyit.

– Nem érti, hogy nem? Én nem szokok elveszteni soha semmit?!

– Egen... Kicsit lassan esik le neki. Pedig nem olyan magas ez... – mondta az őrmester a közlő busz zaján át a századosnak. Aztán rám meredt; és olyan keményen rántotta meg a vállán az antantszíjat, hogy az berepedt. – Nem, mi?!

A hátamba hirtelen belehasító fájdalom olyan erős volt, hogy nem maradt eröm megdöbbsenni.

– ...Nem ... mi... – lihegtem elnyílt szájjal. – Csak maga.

A százados hevesen visszafogta a lélegzetét. Kirántotta a szájából az elemlámpát, lesuhantotta róla a vízcseppeket, de résnyire szűkült szemmel előbb még azt is kívárta, míg a keresztutca meglóduló reggeli forgalma megtorpan a szürke zebrán. Aztán megint összenézett a járőrtársával. – Döbbenetes. Pedig épp most vesztett el valamit – mondta fojtottan.

Hátra se fordulva, előregörnyedve, az esőn át tapogatva beütöttem a kapukódot. – Én? – kérdeztem aztán. – De hát mit? Mit vesztettem én el?

A kövér rendőr kihúzta magát. Kivette a százados kezéből az esőcseppektől átnedvesedett kisimítgatott mozijegyes borítékomat; és úgy tette, úgy fogta a kezével szorosán össze a saját zsebéből közben előhúzott jegyzőkönyv másolat mellé, hogy egyedül csak az én kézírásom zörrent szárazon rajta.

– Vágod?!

A kapu dörrenve bezáródott előttem; a bokacipőről felröppenő galamb, mint a villám csapódott be az esőverte telefonfülke teteje alá.

– Hogy mit vesztettél el? Megmondjam? – kérdezte a kövér zsaru, és füttyentett egyet. Aztán a századossal két oldalról, egyszerre, szorosan mellém léptek a lábtörlőrácson.

– A szabadságodat.

Szurcsik József kiállításának enteriőrje
a Művészetek Háza Veszprém Várgalériájában